

Ahlâki Yarg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ahlâki Yarg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16343>

Öz

Ahlâki Yarg? Ölçe?i, A. Sözer-Çapan taraf?ndan 2005 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Ölçe?in temel amac?, 3 ila 11 ya? aral???ndaki çocuklar?n ahlaki yarg? düzeylerini ve geli?imlerini incelemektir. Bu geli?tirme çal???mas?, özellikle Jean Piaget'in ahlak geli?imi kuram?na dayal? a?amalar? belirlemeyi hedeflemi?tir. Ölçek, çocuklar?n ahlaki muhakeme biçimlerini de?erlendirmek üzere tasarlanm?? Likert tipi bir yap?ya sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Ahlaki Yarg?, Ahlak Geli?imi, Piaget, Çocukluk, Likert Ölçe?i, Geli?tirme Ölçe?i, ?ç Tutarl?lk.

Yazarlar

Sözer-Çapan, A.

Amaç

Ölçe?in geli?tirilme amac?, 3-11 ya? grubundaki çocuklar?n ahlaki geli?im seviyelerini, özellikle Jean Piaget'nin ahlaki geli?im evreleri (özerk ahlak ve d??a ba?l? ahlak) ba?lam?nda sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, çocuklar?n ahlaki ikilemlere verdikleri tepkileri ve bu tepkilerin alt?nda yatan muhakeme süreçlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yap?

Ahlaki Yarg? Ölçe?i, temel olarak bireyin do?ru ve yanl??? ay?rt etme yetene?ini ve bu ayr?m? yaparken kulland??? gerekçelendirme biçimlerini ifade eden **ahlaki yarg?** yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, çocuk psikolojisi alan?nda klasik kabul edilen Piaget'nin bili?sel geli?im yakla???m?n? temel olarak, çocuklar?n ahlaki kurallar? nas?l alg?lad?klar?n? ve uygulad?klar?n? de?erlendirmeye odaklanm???tır.

Geçerlik

Geli?tirilen Ahlaki Yarg? Ölçe?i, **Likert tipi bir ölçek** olarak yap?landır?lm?? ve geçerlili?i s?nanm???tır. Kaynak referansta spesifik geçerlik türleri (içerik, yap? veya ölçüt geçerli?) hakk?nda detayl? katsay?lar sunulmam?? olsa da, ölçe?in geli?tirme sürecinde amaca uygunlu?unun ve kuramsal yap?y? temsil etme yetene?inin incelendi?i belirtilmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirliliği, özellikle **iç tutarlılık** analizleri ile belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen istatistiksel değerler aşağıda listelenmiştir:

Cronbach Alfa Değeri: 0.6946

Spearman Brown Değeri: 0.6611

Guttman Değeri: 0.6137

Cronbach Alfa değeri, elde edilen güvenirlilik katsayıları arasında en yüksek olanıdır ve bu değere göre ölçeğin güvenilir olduğu kabul edilmiştir. Ancak, yazarlar Alfa değerinin sınırda (0.70'e yakın) bulunmasının, ölçekteki madde sayısının azlığından kaynaklanabileceği yönünde bir not düşmüşlerdir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte, geliştirilen Ahlaki Yargı Ölçeği'ne uygulanan faktör analizi veya yapısal geçerlik çalışmalarına dair spesifik istatistiksel bilgi bulunmamaktadır. Ölçeğin kuramsal yapısı, Piaget'nin ahlak gelişim kuramına dayanmaktadır, ancak bu kuramsal yapının ampirik olarak faktör analizi ile doğrulandığına dair detaylar mevcut değildir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Psikometrik araç)

Format: Likert Tipi Ölçek

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: 3-11 yaş

Popülasyon Detayları: Yüksek lisans tezi kapsamında Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencileri tarafından incelenen 3-11 yaş aralığındaki çocuklar.

Test Metodolojisi: Ahlaki ikilemlere dayalı senaryolar üzerinden çocukların yargıları ölçen, derecelendirmeye dayalı bir metodoloji kullanılmıştır.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2005 y?I'nda akademik bir tez çal??mas? ile geli?tirilmis?tir. ?leti?im kurmak için yazar?n e-posta adresi mevcuttur.

Affiliation E-posta Adresi: aylinsozer@aydin.edu.tr

Kaynaklar

Sözer-Çapan, A. (2005). *3-11 ya? çocuklar?n?n ahlak geli?imlerinin Piaget'in ahlaki geli?im kuram?na göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez çal??mas?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [ahlaki-yargi-olcegi-toad.pdf](#)

Ahlâki Yarg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için do?rudan tez çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.